

A megoldásokat a nyelvtan füzetbe írd! A feladatnak elég csak a számát jelölni. Dolgozz pontosan, hiszen a munkádra jegyet fogsz kapni! Nyugodtan használd a füzetbeli vázlatot!

Visszaküldési határidő: március 11. (csütörtök)

Állandósult szókapcsolatok számonkérés

1. Magyarázd meg, mit jelenthetnek a következő szólások:

5p

Elveti a súlykot.

Egérutat nyer.

Eltörött a mécses.

Kordában tart.

Egyszer hopp, máskor kopp!

2. A diáknyelv rendkívül kreatív, számtalan elferdített szólást alkot. Ilyen például:

Kevés vagy, mint dobos tortában a ritmusérzék.

Orrba váglak, mint vasorrú bábát a mágnes tábla.

A fentiekhez hasonló elferdített szóláshasonlatokat biztosan te is ismersz. Gyűjts össze minimum 8 darabot!

4p

3. Tetszés szerint válassz az alábbi közmondások közül négyet! Magyarázd meg a jelentésüket! Ha négynél több megoldást írsz, plusz pontot kapsz.

4p

Madarat tolláról, embert barátjáról.

Aki mer, az nyer!

Egy bolond százat csinál.

Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!

Egy fecske nem csinál nyarat.

Egyszer hopp, máskor kopp.

A gazdagot pénze, a szegényt esze viszi előre.

4. Fogalmazd meg, hogy mi a különbség a szólások, a közmondások között! 5p

5. Hogyan értelmeznéd az alábbi mondást? Magyarázd meg saját szavaiddal!

Írj min. 3 olyan konkrét helyzetet, amelyre ez a megállapítás, közhely érvényes lehet! 6p

A kevesebb néha több.

6. Gyűjts min. 10 testrészekkel kapcsolatos közmondást vagy szólást! pl.: *Emelt fővel távozik.* **5p**

7. Gyűjts mesei kifejezéseket, fordulatokat (min.8db)! pl.: *Mentek, mentek, 7 évig mentek...* **4p**

8. Magyarázd meg az alábbi időjárást jósló kifejezéseket! **5p**

Májusi eső aranyat ér.

Ha Katalin kopog, karácsony locsog.

Zsuzsanna napján szól a pacsirta.

Sándor, József, Benedek zsákban hozzák a meleget.

Ha Mátyás jeget talál, akkor töri, ha nem talál, akkor csinál.

Olvasd el az alábbi részletet! Fogalmazz vitaindítót az iskolaújságba arról, hogy a köszönés, hogyan változott napjainkra!

- ❖ Fogalmazd meg, hogy szerinted mi az oka, hogy egyre rövidebben köszönünk!
- ❖ Térj ki arra is, hogy a köszönés miért fontos!
- ❖ Tegyél javaslatokat, hogy min kellene ezzel kapcsolatban változtatni! pl.:
Másként köszönjön a gyerekek a felnőtteknek! stb.
- ❖ Írásod 120-200 szó terjedelmű legyen!

„A magyar nyelvben van talán a legtöbb köszönésforma a világon. Több mint 200 köszönésforma közül válogathatunk.

A régen keletkezettek közül sok már elfelejtődött vagy nem használatos. Mint például: Isten áldjon, Isten veled, Kezit csókolom. Annak idején a különböző társadalmi rétegek, faluközösségek, foglalkozások kialakították a maguk köszönési formuláit. Csak egy pár példát ragadok ki. A katonák Erőt, egészséget, a bányász Jó szerencsét, a katolikus lelkész Dicsértessék a Jézus Krisztus, a református tiszteletes Áldás, békesség! A mai mindennapok köszönési szokásai kevésbé sokszínűek. Első, ami szembetűnik: a köszönés lerövidült. Csak feltételezem, hogy a felgyorsult életvitel lehet az oka. Közkedvelt az idegen (olasz) csao, a latin eredetű szia (szervuszból), az angol hello, a pá, puszi, csók, szíóka. A magyar viszontlátásra ma már viszlát lett.”

(forrás: https://www.3szek.ro/load/cikk/91272/koszonesformak_regen_es_ma)

**Ehhez a feladathoz mellékeltem a vitaindító szerkezetének vázlatát segítségként.
Az utóbbi feladatra külön osztályzatot adok. Vedd komolyan!**

Melléklet – segítség

Vitaindító: *Egy vitatott probléma ismertetése. Azokat a kérdéseket fogalmazza meg, melyekre a vita során választ szeretnénk kapni.*

Felépítése:

- megszólítjuk a közönséget pl. Tisztelt Hallgatóság!
- utalunk a kommunikációs helyzetre;
- vázoljuk a problémát - szólhatunk arról is, miért aktuális éppen most a téma megvitatása;
- bemutatjuk a lehetségesen felmerülő kérdéseket, álláspontokat; érveket is hozhatunk a különböző álláspontok támogatására – pártatlanul, elfogadva a különféle nézeteket
- végül a hallgatókat véleményformálásra buzdítjuk (Kérem, fejtsék ki önök is a véleményüket!)